



## Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE  
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,  
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

**Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>**

**Ingolstadii, [1599]**

**VD16 B 1607**

XXVIII. Refellitur obiectio, ex quindecim peccatis sancti Petri à  
Magdeburgensibus concinnata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

CAPVT XXVIII.

*Refellitur obiectio ex quindecim peccatis sancti Petri, à Magdeburgensibus concinnata.*

**A**RGUMENTVM postremum sumitur ab horrendis lapsibus sancti Petri, quos Magdeburgenses enumerant Centur. i. lib. 2. cap. 19. colum. 558. 559. 560. atque eos dicunt non sine consilio Spiritus sancti memoriae traditos, ne Petro nimium tribueretur: id quod posterioribus seculis futurum esse Deus præuidit.

**PRIMUM** lapsum esse volunt, quod Matthæi 14. Petrus ex curiositate, ut ipsi dicunt, petierit à Domino, ut euocaretur in mare. ideoque postea punitus sit, & in maiora inciderit peccata, nempe in dubitationem.

**RESPONDEO**, nullum in hac re Petri esse peccatum, sed contra potius singularem fidem. Nam si peccasset Petrus petendo, ut euocaretur in mare, non obtinisset quod petiit. Non enim miracula Dei cooperantur peccatis nostris. Quare **MAXIMVS** serm. i. de natali Apost. *Hic est, inquit, Petrus, quem Christi esse confidentissimum, subiecta vestigiis eius mari a probauerunt. Nam à Domino suo nouos sibi dari in fluctibus gressus, et fidelis poposcit, et dilectus emeruit. Qui ob id solum trepidasse visus est, et fragilitas humana cognosceret, quanta esset inter dominum seruumque distantia. Et infra: Vere beata Petri, et dum trepidat, mirabilis fides, quem nec perurgentis periculi potuit turbare formido. clamando enim dum mergitur, Domine libera me, de se diffusus est, non de Domino dubitauit. ne quis ergo timorem hunc gloriosissimi Petri ducat in vitium, &c.*

**SECUNDO** ponunt, quod Matthæi 16. Petrus dixerit Christo: *Absit à te Domine, non erit tibi hoc.* Quibus verbis factum, inquit Magdeburgenses, & horredum lapsum commisit. Et infra: *Hiscè verbis horrendus lapsus describitur, quo quidem aeternam meruisset damnationem, nisi ex ingenti misericordia esset retractus. Nec dubium est, quin serio tantum peccatum fuerit deprecatus.*

**RESPONDEO**, longè aliter hoc factum diuus **HIERONYMVS** æstimauit. Nam in cap. 14. Matth. *In omnibus locis,* inquit,

inquit,

inquit, ardentissima fidei inuenitur Petrus. Interrogatus in  
scipulis, quem homines dicerent Iesum, Dei filium confitemur  
Solentem ad passionem pergere prohibet, & licet erraret in  
su, tamen non errat in affectu. Et in cap. 16. *Mihi*, inquit,  
error Apostolicus, & de pietatis affectu veniens, nunquam  
centinum Diaboli videbitur.

**TERTIO** ponunt, quod ait Petrus Matth. 17. *Domini-  
num est nos hic esse, si vis faciamus hic tria tabernacula.*  
Peccabat, inquit, Petrus, quod extra verbum Dei memo-  
riam istius rei, cultumque cogitaret instituire. immo &  
Patris celestis ista superstitio Petri castigatur.

**RESPONDEO**, quod Petrus nullo modo peccauerit. In-  
ter ex Marc. cap. 9. qui ait: *Nesciebat quid diceret, erat enim  
timore exterritus.* Itaque Petrus raptus erat quodammodo  
tra se, cum ea dixit; & licet in tali excessu mentis errare  
erit, certe peccare nullo modo potuit. Immo docet Chry-  
sostomus in hunc locum, ex maximo feruore Petri  
verba procedere: *Vides, inquit, quanto Christi feruore  
debat; non enim querere debes, quam prudenter hoc  
dicitur, sed quam feruens caritate Christi, quamque inflama-  
esset.*

Mirum est præterea, vnde nouum cultum in memo-  
transfigurationis, & superstitionem olfecerint Magde-  
genes, cum Petrus clarè dicat: *Bonum est nos hic esse,* &  
inde tabernacula non in memoriam rei præteritæ, sed  
præsentem habitationem cum Christo glorioso erigen-  
luerit. Vnde Leo in serm. de transfiguratione, dicit; bonum  
fuisse, quod Petrus petebat; sed minus ordinatum: quia  
dum tempus erat adipiscendæ gloriæ illius. Nec tamen  
cauit in petenda gloria ante tempus, quia nesciebat quid  
ceret.

**QUARTVM** lapsum in eo ponunt, quod Petrus vnus  
xit, & fortè non postremus ex numero illorum, qui agitur  
quæstionem, quis eorum futurus esset maximus; quam  
tiam & ambitionem Christus graui oratione retunderet  
gitur, Matth. 18.

At Scriptura nusquam dicit, in eo numero fuisse Petrum  
Patres autem in cap. 18. Matthæi, Origenes, Chryso-  
Hieronymus, & alij disertè docent, non Petrum; sed alios

Scipulos eam quæstionem mouisse: quia suspicabantur Petrū omnibus anteponendum; & hoc ipsum ex Euangelio colligitur. Nam cum dixisset Matthæus, cap. 17. extremo Petrum esse missum ad mare; subiungit initio cap. 18. *In illa hora accesserunt discipuli ad Iesum, dicentes; Quis putas maior est?* Quibus verbis indicat, absente Petro, quæstionem illam fuisse motam. Siquidem in illa hora qua Petrus ad mare amandatus fuerat, discipuli ceteri Dominum adierunt.

QUINTVM lapsum esse volunt, quod Matth. 18. Petrus restringere voluerit remissionem peccatorum ad numerum septenarium, dicens: *Quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? & septies?* Nugæ sunt pueriles, nec enim Petrus restringere voluit, sed interrogat præceptorem suum.

SEXTVM lapsum in eo constituunt, quod Matth. 19. Petrus eruperit in illa verba: *Ecce nos reliquimus omnia, quid ergo erit nobis?* Vbi videtur somniasse carnalia quædam præmia, & arroganter etiam loquutus. SED audi CHRYSOSTOMI comment. *Non ambitione, inquit, aut inani gloria, verum ut pauperum plebem introducat, hæc dicit.* Ipse quoque Dominus non Petrum arguit tanquam peccantem, sed ei maxima præmia pollicetur.

SEPTIMVM lapsum numerant, quod Petrus Ioan. 13. dixerit: *Non lauabis mihi pedes in aeternum.* Petrus, inquit, inscitia quadam & praua deuotione negat se admissurum, & Christus sibi pedes lauet.

RESPONDEO, longè aliter sancti Patres de actis Petri iudicant. AVGVSTINVS in hunc locum dicit, Petrum id fecisse recusando, quod quilibet alius Apostolorum fecisset. CHRYSOSTOMVS in hunc locum: *Non parui, inquit, amoris & reuerentia argumentum fuit.* Et infra: *Ob nimiam, inquit, dilectionem ita loquutus est.* Item: *In recusando vehementer, Petrus, & in permittendo vehementior; & utrumque ex amore.* BASILIUS in serm. de iudicio Dei, qui moralibus præponitur, de hac re loquens: *Nullius, inquit, peccati, nullius contemptus significationem dedit, verum potius excellenti erga Dominum honore & sus est, & conuenientem seruo, ac discipulo reuerentiam ostēdit.* CYRILLVS lib. 9. cap. 4. in Ioan. Iure, inquit, *tentæ rei pondus fidelis discipulus pertimuit, & solita sibi & sus reuerentia fructu, recusauit.*

OCTAVVM

OCTAVVM lapsum esse volunt, quod Petrus dixit: *Etiamsi oportuerit me mori tecum, non te negabo*, Matth. videtur enim mendacij arguere voluisse Dominum, qui negaturum esse prädixerat.

Sed audi HIERONYMVVM, in hunc locum: *Non est tamen temeritas, neq; mendacium; sed fides est Apostoli & ardens affectus erga Salvatorem*. Audi CHRYSOSTOMVM: *Vnde, inquit, id tibi accidit? ex multo certè amore & voluntate*. Itaque aut nullus hic lapsus fuit, aut am & pietatis excessus fuit.

NONVM in eo ponunt, quod in horto iussus vigilare dormierit. SED excusat eum & Apostolos ceteros Evangelista, dicens: *Erant enim oculi eorum grauari*. Et sanè cum multam noctem vigilassent, non video, cur tam graue peccatum fuerit à sumno superari.

DECIMVM lapsum numerant, quod Matthæi 26. Malcho auriculam absciderit: *Contra Christi interitum inquit, gladio utitur temerario, & impio conatur auriculam Malcho Pontificis ministro amputans*. Et infra: *Ut si Dei consilium in Scriptura prädicitum, quantum in ipso est, conatur impedire*.

At imprimis mendacium est, quod contra Christi interitum Petrus gladio sit vsus. Nihil enim Dominus prädixit de gladij vsu; præter id quod habetur Lucæ 22. *Non habet, vendat tunicam, & emat gladium*. Et cum illi dicerent: *Ecce duo gladij hic*, respondit Christus: *Sed id est, sufficiunt gladij duo*. Quibus verbis et si reuerentè præcipiebat, ut gladio vterentur, tamen multò minus præcipiebat.

Et quanquam Petri factum Dominus postea improbat, quia non egebat illa defensione: tamen animū Petri minus reprehendit, & sancti Patres etiam laudant. Cyprianus in 8. homil. in Matthæum: *Tu, inquit, dilectissime, amore pium & humilitatem considera*. Alterum enim est, ferire Malchum, ex diligendi fervore: alterum, id est, ponere gladium in vaginam, ex obedientia fecerat. Cyprianus lib. 9. cap. 35. in Ioan. *Intentio, inquit, Petri, qui gladium aduersus hostes accepit, à mandato legis non fuit alienum*. BROSIVS in cap. 22. Lucæ: *Petrus, inquit, eruditus in lege*

*promptus affectu, qui sciret Phinees reputatum ad iustitiam, quod sacrilegos peremisset, percussit Principis seruum.*

Blasphemum ergo est, quod dicunt Magdeburgenses, Petrum impio conatu id fecisse, & violenter impedire voluisse Dei consilium. Non enim ex odio contra consilium Dei, sed ex amore in magistrum suum, defensionem illam parabat.

**VNDECIMO**, ponunt negationem Petri, quam magnum peccatum fuisse non negamus; sed tantum abest, vt hoc peccatum ob sit primatui, vt potius eum confirmet. Sic enim ait **GREGORIUS** homil. 21. in Euangel. *Considerandum, inquit, nobis est, cur omnipotens Deus eum, quem cuncta Ecclesia præferre disposuerat, ancilla vocem pertimescere, & seipsum negare permisit. Quod nimirum magna actum esse pietatis dispensatione cognoscimus, et is qui futurus erat pastor Ecclesie, in sua culpa disceret, qualiter aliis misereri debuisset.*

**DVODECIMVM** lapsum faciunt, quod comprehenso Domino à Iudæis, præclarus & animosus ille heros Petrus fugam arripuerit. At **PRIMUM** non id solus Petrus fecit, sed, vt ait Matthæus cap. 26. *Discipuli omnes relicto eo fugerunt.* **DEINDE** Petrus etsi in itinere fugit, tamen mox rediit, *Et sequebatur eum à longè*, vt ibidem legimus. Adde **VLTIMO**, quòd nullum in hac fuga peccatum inesse videtur. Nam si Dominum sequi debuissent, vel vt eum defenderent, vel vt se morti obicerent, sequi debuissent. At iam intellexerant, Dominum nolle defensionem vllam pro se fieri: nec tenebantur se morti obicere; quin potius mandatum acceperant fugiendi: *Cum Vos, inquit Dominus Matth. 10. persequentur in ciuitate vna, fugite in aliam.*

**TERTIVM DECIMVM** lapsum esse volunt, quòd post resurrectionem Domini, cum Petrus magno ardore ad sepulcrum cucurrisset, nondum tamen articulum resurrectionis rectè percepit, vt Ioannes significat, cap. 20. **SED** ibidem Ioannes se ipse ac Petrum simul defendit ab ista criminatio-  
ne, cum ait: *Nondum sciebant Scripturas, quia oporteret eum resurgere à mortuis.* Itaque ignoratione quadam laborabat Petrus eo tempore, sed absque culpa sua. Nec enim ex illis erat, qui nolunt intelligere, vt bene agat; sed simpliciter ignorabat.

DECIMUM QUARTUM lapsum in eo ponunt, quòd  
an. 21. curiosè de Ioanne quæsierit; *Hic autem quid?* Nam  
Domino reprehensus audiuit; *Quid ad te? tu me sequeris.*  
CETERVM, ista si curiositas dicenda est, venia dignissima  
Nam, vt in hunc locum scribit Chrysostomus, ex nimia caritate  
Petri erga Ioannem profecta est. Existimabat enim  
trus Ioannem cupere, sed non audere de se interrogare; pro  
pterea vt illi gratificaretur, Dominum interrogauit.

POSTREMVM lapsum in eo constituunt, quòd Antiochiæ  
non ambulauerit ad veritatem Euangelij, & idcirco  
ritò à Paulo fuerit reprehensus. IN quo peccato referèdo  
apertè maiores suos imitantur, Marcionem videlicet haereticum  
archam, & apostatam Iulianũ, qui grauissimi peccati à  
lo notatum, & reprehensum Petrum fuisse dicebant. Quorum  
calumnias iam olim refutarunt Tertullianus lib. 4. uersus  
Marcionem, & Cyrillus lib. 9. in Iulianum. Responsum  
ita se habet.

Apostolus Petrus cùm Antiochiæ degeret, Christum  
bertate cum Gentibus cibum capiebat: superuenerunt  
rim Iudæi quidam à Iacobo Apostolo ad Petrum missi.  
Petrus cogitare cœpit, vix posse se offensionem, aut Gen-  
tium aut Iudæorum euadere. Nam si pergeret cum Gentibus  
capere, sine dubio Iudæos offenderet, qui adhuc infirmi  
de cùm essent, nondum sibi persuadere potuerant, licet  
dæis cibus Gentium vti: sin autem segregaret se à Gentibus  
seorsim cum Iudæis cibum sumeret; in offensionem Gen-  
tium incurreret, quippe qui aut Petri leuitatem arguerent, aut  
emplo tanti viri ipsi quoque iudaizare inciperent. Itaque  
hac fluctatione animi B. Apostolus id elegit, quod magis  
malum putauit; vt videlicet quia Iudæorum præcipue  
stolus erat, Gentiles potius, quàm Iudæos offenderet. Paulus  
autem electionem illam improbavit, & Petrum satis acriter  
reprehendit.

Iam hoc Petri factum Græci Patres omni peccato reprobant  
volunt, vt patet ex comment. eorum in cap. 2. ad Gal. & Cyprianus  
cis subscripsit S. Hieronymus, tum in comment. eiusdem  
pist. tum in epist. 89. ad Augustinum. plerique autem Latini  
rum, peccatum aliquod in hoc Petri facto agnoscunt; vt Tertullianus  
tull. lib. 4. in Marcionem, Cyprian. in epist. ad Quintum, & Cyprianus  
lib. 4. in Marcionem.

brof. in cap. 2. ad Gal. Augustinus in epist. ad Hieron. 8.9. & 19. Greg. lib. 28. moral. cap. 12. & alij nonnulli.

Ceterum, sine dubio peccatum illud aut veniale, ac leuifimum fuit; aut etiam solum materialiter peccatum fuit; id est, erratum quoddam, sed absque vlla Petri culpa. Siquidem certum est, cum optimo animo fecisse quod fecit.

Quod autem errauerit in eligendo, caussa fuit aut aliqua inconsideratio; & tum peccatum fuit veniale: aut defectus luminis, & ignoratio quaedam inuoluntaria; & tunc nulla culpa sua id fecit. Credibile autem est diuinam prouidentiam id egisse, vt in eo negotio magis illustraretur Pauli, quam

Petri mens, vt exemplum vtilissimum habere-

mus tam libertatis in Paulo, quam

patientia & humilitatis in Petro.



mm

LIBER